

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentaria Vetustissima & profundissima Super Canticvm Canticorum Salomonis Qvod Hebraice Dicitvr Sirhasirim

Wolbero <de Sancto Pantaleone>

Coloniae Agrippinae, 1630

Versvs XVII. Tigna domorum nostrarum cedrina, laquearia nostra
cypreßina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10027

rus. B. Virgi-
nis Mariæ.
secundum
D. humani-
tatem.

ginis est vterus, qui mirabiliter flori-
dus est, & virtutibus puritudo,
& singularis puritatis inestimabili
& inenarrabili per Spiritum San-
ctum operatione. Sed *nos*, inquit,
Lectulus, quia tuus quidem est per
Incarnationis electionem, *meus* per
ipsius Incarnationis fidem; *tuus*
propter multiplices in mente Vir-
ginis & Matris inhabitantis pro-
portioris gratiæ tuæ, donationes,
meus propter imitandum pro posse
eius magnificæ sanctitatis exem-
plum, & adorandam sine exemplo
nouiatis nouitatum excellentiam.

Lectulus.
S. onsi item
est sepul-
chri Christi.

Lectulus quoque *dilecti sepulchrum* est,
quo post passionem fuit recondi-
tus, qui ideo floridus quia ex hac
sepulturâ effloruerunt, gloriosæ
resurrectionis insignia. Iste quoque
lectulus non tantum *tuis*, inquit, *sed*
nos, quia tu de hoc lectulo, id est
sepulchro surrexisti, & mihi spem
resurgendi dedisti, cuius spei certi-
tudo est mihi quasi lectulus, in quo
securus totum per studium mecum
operantis gratiæ tuæ requiesco,
quia non dubito de futura rufurre-
ctionis gaudio, & sempiterno tran-
sitorij laboris præmio.

VERSUS XVII.

*Tigna domorum nostrarum cedri-
na, laquearia nostra cypressina.*

Sequentium verò partium pul-
chritudo & decor, quibus dile-
ctus à dilectâ pulcher & decorus,
prædicatur quæ sunt, *tigna domorum
nostrarum cedrina, laquearia cypressina,*

specialiter ad ipsius spectant mem-
bra, quorum tamen membrorum
virtutes & gratiæ, illius pulchritu-
dini & decori ascribuntur, cuius est
totum, quod bona & honesta di-
cuntur.

Primo tamen inspiciendū, *qua-*
rum domorum sint hæc tigna & laquea-
ria. Secundum vniuersalitem ma-
gna domus dilecti huius, id est Do-
mini nostri Iesu Christi Sancta vni-
uersalis Ecclesia est; secundum par-
ticularitatem verò, domus quoque
eius dicuntur singulæ Ecclesiæ, quæ
infra hanc vniuersitatem continen-
tur. Harum verò domorum tigna
& laquearia sunt Angeli, id est Re-
ctores & Doctores singularum Ec-
clesiarum, qui in singulis sibi com-
missis Ecclesijs suo quique tempo-
re & loco fuerunt pro munimento
& ornamento verbis & exemplis,
qui etiam longè lateque odorem
sanctitatis & doctrinæ suæ spargen-
tes ipsam quoque vniuersalem Ecce-
siam munierunt & ornauerunt, mu-
niant & ornant, munient & orna-
bunt, quorum memoria est in be-
nedictione in sæculum sæculi.

Sed hæc tigna dicuntur esse cedrina, la-
quearia verò cypressina. Cedrus autem
tria habet nature suæ memorabilia,
proceritatem, odorem, impubilitatem;
quæ nimirum rectè sanctis
Doctoribus congruunt, quia diu-
nitatis contemplatione subleuatur,
doctrinæ & bonæ actionis odore
circumquaque sparguntur, nulla
infidelitatis vel prauitatis putredine.

Domus di-
lecti est Ec-
clesia vni-
uersalis &
omnes par-
ticulares.

Tigna & la-
quearia Ec-
clesia cum
particulari-
um sunt Do-
ctores illa-
rum.

Cur hæc tigna
dicuntur
cedrina, &
laquearia
cypressina.

nc-

Cedrus quatuor habet proprietates quas debent habere Doctores Ecclesiarum.

ne corrumpuntur. Est etiam quartum insigne naturæ cedrinæ, quod odore suo dicitur fugare serpentes; hanc nimirum virtutem Doctorum quos designat ostendens, quod doctrinam suam malas cogitationes occultè in cordibus serpentes valent repellere, & eandem suggerentem antiquum serpentem, hoc est Diabolum cum ipsis cogitationibus fugare.

Cypressus duas habet naturas Doctoribus convenientes.

Cypressus quoque in suam naturam duas superscriptas habet gratias, videlicet odoris & incorruptionis; quæ etiam Doctoribus conveniunt propter vitæ & doctrinæ odorem & fidei incorruptionem.

Per tigna intelligunt Prælati, per laquearia subditi.

Possunt tamen non incongruè differenter intelligi tigna & laquearia, ut tigna accipiamus in Ecclesia Prælatos, laqueario verò eorum subiectos; quia tigna supportant laquearia, sicut Prælati subiectos, dum eis prouident necessaria, ut quemadmodum ex tignorum & laqueariorum coniunctione, pulchro domus vestitur decore, sic ex Prælatorum & subiectorum religiosam unanimam, decentem & rationabilem Ecclesiam Dei ordinatur dispositione.

Natura Cedri & Cypressi Prælati & subditi applicatur.

Et bene utraque ut Cedrus & Cypressus odorifera & imputribilia esse describuntur, quia & Prælati bono odore & incorruptione vitæ, doctrinæ, & fidei sublimantur, & subiecti eruditione illorum ad easdem virtutum gratias quotidie prouocantur. Vnde & Cypressus quæ in subiectorum ponitur parte, hoc habet naturale, ut manu artificis

runcinatum decorum præstet aspectum, quia hoc bonorum subiectorum proprium est, ut cum manu sanctæ admonitionis siue increpationis à Prælati suis tacti fuerint, non proteruè resiliant, sed eorum commonitionibus hilari vultu & patienti animo se obedienter subternant.

Ut autem hæc omnia generaliter inspiciamus, in Vniuersali quoque Ecclesia, quæ est Sponsi & Sponsæ quasi quædam respublica, veneratur quotidie & prædicantur ista ornatus Domus Domini insignia, quæ principaliter continet caput, id est Christum in suis gestis & præceptis, & post eum sua membra; in quibus est super omnes eminentis & singularis meriti Beata Virgo Maria, quæ floridi lectuli significatione habetur pulcherrima; deinde Apostoli siue Apostolici viri, eorumque Auditores & sequaces, in ipsa domo Domini quasi tigna & laquearia positi, quorum omnium vitæ, eruditione, institutione, autoritate, venerabiliter confirmatur & ornatur tota hæc respublica Dei, ita ut rectè intuentibus nihil honestius, nihil iocundius, nihil certè dulcius in huius vitæ peregrinatione possit aestimari. Nam hæc est futura felicitatis quasi quædam via & concursio, & illius magnæ & incomparabilis reipublicæ à longè in fide, spe & charitate contemplatio.

Ecclesiæ vniuersalis tigna & laquearia quæ sint

Verum hunc gloriosum & nobiliter institutam Ecclesiæ statum, ad illius

Ioh. 15.

confistere nutum qui dixit, sine me nihil potestis facere, idem ipse Sponsus & rector eiusdem fatetur, veritate veritas confirmans, non quod nostra attestazione indigeat, sed vt nos ad maiorem fidem erudiat, & vt nullum in aliquo bono de sua iustitiâ præsumere doceat.

CAPVT SECVNDVM.

1. **E**go flos campi, & lilium conuallium.
2. Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias.
3. Sicut malus inter ligna sylvarum, sic dilectus meus inter filios. Sub vmbra illius quem desideraueram sedi: & fructus eius dulcis gutturi meo.
4. Introduxit me Rex in cellam vinariam, ordinauit in me charitatem.
5. Fulcite me floribus, stipate me malis, quia amore langueo.
6. Leua eius sub capite meo, & dextera eius amplexabitur me.
7. Adiuro vos filia Ierusalem per capreas ceruosq; camporum, ne suscitatis neq; euigilare faciatis dilectâ quoadusq; ipsa velit.
8. Vox dilecti mei: ecce iste venit saliens in montibus, transliens colles.
9. Similis est dilectus meus caprea hinnuloq; ceruorum. En ipse stat post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cancellos.
10. En dilectus meus loquitur mihi, surge, propera amica mea, columba mea, formosa mea & veni.
11. Iam enim hyems transijt, imber abiit & recessit.

12. Flores apparuerunt in terrâ nostrâ, temporis putationis aduenit; vox turturis audita est in terrâ nostrâ.
13. Ficus protulit grossos suos, vinee florentes dederunt odorem suum. Surge, propera amica mea, speciosa mea & veni.
14. Columba mea in foraminibus petrae, in cauernâ maceria: ostende mihi faciem tuam, sonet vox tua in auribus meis; vox enim tua dulcis & facies tua decora.
15. Capite nobis vulpes paruulas quae demoliuntur vineas, nam vinea nostra floruit.
16. Dilectus meus mihi, & ego illi, qui pascitur inter lilia; donec aspiet dies & inclinentur vmbrae.
17. Reuertere: similis esto dilectum capreae aut hinnulo ceruorum super montes Bethel.

VERSVS I. SECVNDI

CAPITIS.

Ego flos Campi, & lilium conuallium. Ratio I.
RE CTE inquit, ô dilecta sentis, Cur Sponsus
 quæ omnem tuam pulchritudinem mihi ascribis, quia ego reuera
 sum flos campi, hoc est honor & pulchritudo & ornatus totius vniuersalis Ecclesiae per totum mundū seu letissimi campi diffusæ, & diuersâ specie sanctitatis & gratiæ ex meâ germinantis & florētis donatione. Ego quoq; sum lilium conuallium, id est emūdatio, relectio & medicina humilium siue aliquo mœrore & afflictione huius mundi mei nominis causa depressorum.

Lilij quippe natura tria habet in Natura Lilij
 se de- est triplex.